

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 09 травня 2024 р.

Львів

№ 63/6-рк/к

Самбірська міська рада
Львівської області

«Інформація, доступ до якої обмежено»

Про припинення дій,
які містять ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), за результатами проведеного дослідження щодо дотримання Самбірською міською радою вимог законодавства про захист економічної конкуренції при розміщенні тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на території Самбірської територіальної громади

ВСТАНОВИЛА:

- (1) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які впливають на конкуренцію.
- (2) Самбірська міська рада (далі – Міська рада) відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (3) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 року № 718-р місто Самбір є адміністративним центром Самбірської територіальної громади, до складу якої входять Самбірська та Стрілковицька територіальні громади.
- (4) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (5) Згідно із частиною другою статті 2 Закону місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ міст.

- (6) У розумінні статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Самбірська міська рада є органом місцевого самоврядування.
- (7) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.
- (8) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (9) В територіальних межах Самбірської територіальної громади повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Міською радою та її виконавчим комітетом.

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (10) У частині першій статті 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в їх комунальній власності, встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (11) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (12) Відповідно до пункту 44 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання встановлення відповідно до законодавства правил з питань благоустрою території населеного пункту, забезпечення в ньому чистоти і порядку, торгівлі на ринках, додержання тиші в громадських місцях, за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність.
- (13) У статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад відноситься організація благоустрою населених пунктів, залучення на договірних засадах з цією метою коштів, трудових і матеріально технічних ресурсів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також населення; здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів, організації озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян (підпункт 7 пункту «а» частини першої).
- (14) Згідно із частиною першою статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її утворення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими

особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

- (15) У частині першій статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» передбачено, що до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів належить затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів (пункт 1); затвердження правил благоустрою територій населених пунктів (пункт 2).
- (16) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 16 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» на об'єктах благоустрою забороняється самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо.
- (17) У статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що організацію благоустрою населених пунктів забезпечують місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до повноважень, установлених законом (частина перша); рішення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо благоустрою території певного населеного пункту є обов'язковими для виконання розміщеними на цій території підприємствами, установами, організаціями та громадянами, які на ній проживають (частина четверта).
- (18) Відповідно до частини другої статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» тимчасова споруда торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності – одноповерхова споруда, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог до споруд, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.
- (19) Згідно із частиною четвертою статті 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування.
- (20) Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.11.2011 за № 1330/20068, затверджено Порядок розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності (далі – Порядок).
- (21) Відповідно до п. 2.1 розділу II Порядку, підставою для розміщення ТС є паспорт прив'язки ТС.
- (22) Порядок отримання паспорта прив'язки ТС визначений пунктами 2.2 – 2.7 розділу II Порядку.
- (23) Відповідно до пункту 2.2 розділу II Порядку, замовник, який має намір встановити ТС, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення ТС, до якої додає документи, передбачені пунктом 2.3 розділу II Порядку:
 - графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування ТС, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1:500 кресленнями контурів ТС з прив'язкою до місцевості;
 - реквізити замовника (найменування, П.І.Б., адреса, контактна інформація) та напрям підприємницької діяльності.

Цей перелік документів є вичерпним.

- (24) Про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом десяти робочих днів з дня отримання відповідного комплексу документів або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС (пункт 2.5 розділу II Порядку).
- (25) Згідно з пунктом 2.6 розділу II Порядку для оформлення паспорта прив'язки ТС замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки ТС, до якої додає:
- схему розміщення ТС;
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1: 50 (для стаціонарних ТС), які виготовляє суб'єкт господарювання, який має у своєму складі архітектора, що має кваліфікаційний сертифікат, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
 - технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності), отримані замовником у балансоутримувача відповідних інженерних мереж.

Зазначені документи замовником отримуються самостійно.

- (26) Паспорт прив'язки ТС надається органом з питань містобудування та архітектури протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви.
- (27) Відповідно до пункту 2.11 розділу II Порядку паспорт прив'язки ТС включає:
- титульний аркуш із зазначенням реквізитів замовника (найменування/прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)/місцезнаходження ТС/контактна інформація) та напряму підприємницької діяльності;
 - схему розміщення ТС, виконану на топографо-геодезичній основі у масштабі 1 : 500;
 - ескізи фасадів ТС у кольорі М 1 : 50 (для стаціонарних ТС);
 - технічні умови щодо інженерного забезпечення ТС, отримані замовником у балансоутримувача відповідних мереж.

Цей перелік документів є вичерпним.

- (28) Відповідно до пункту 2.11 розділу II Порядку продовження строку дії паспорта прив'язки ТС здійснюється за заявою замовника, шляхом зазначення нової дати, підпису та печатки у паспорті прив'язки ТС органом з питань містобудування та архітектури виконавчого органу відповідної ради, районної державної адміністрації.
- (29) Відповідно до пункту 2.13 розділу II Порядку при оформленні паспорта прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримання ним погоджень, непередбачених законом та цим Порядком.
- (30) Відповідно до пункту 2.14 розділу II Порядку паспорт прив'язки ТС не надається за умов:
- подання неповного пакета документів, визначених пунктом 2.6 Порядку;
 - подання недостовірних відомостей, зазначених у пункті 2.6 Порядку.

Ненадання паспорта прив'язки ТС з інших підстав не допускається.

- (31) Відповідно до роз'яснень Мінрегіонбуду від 12.04.2017 №7/14-3939, Порядок є обов'язковим для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади

Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами. Чинним законодавством не передбачено розроблення та затвердження альтернативних порядків розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.

- (32) Відповідно до викладеного, органи місцевого самоврядування повинні дотримуватись норм та вимог, встановлених законодавством, зокрема, Порядком.

2. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (33) З метою всебічного та об'єктивного проведення дослідження, Відділення надіслало Самбірській міській раді вимогу про надання інформації від 21.02.2024 № 63-02/526, відповідь на яку отримано листом від 29.02.2024 № 02-19-131/00.03.03.01 (вх. № 63-01/545 від 01.03.2024), вимогу про на надання інформації від 11.03.2024 № 63-02/786, відповідь на яку отримано листом від 21.03.2024 № 02-19-183/00.06.03.01 та вимогу про надання інформації від 04.04.2024 № 63-02/712е, відповідь на яку отримано листом від 12.04.2024 № 02-20-236/00.03-04.04.
- (34) За результатами аналізу отриманої інформації встановлено таке.
- (35) Станом на 20.02.2024 кількість діючих паспортів прив'язки ТС становить 17.
- (36) Суб'єкт господарювання (замовник), який має намір розміщувати ТС, звертається до Самбірської міської ради із заявою на ім'я міського голови про надання дозволу тимчасового користування окремими елементами благоустрою для розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності на термін 1 рік та погодження місця розташування ТС. До заяви додається:
- копія паспорта, ідентифікаційного коду;
 - копія виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;
 - копія витягу з реєстру платників єдиного податку;
 - схема розміщення об'єкту(ів) з мокрою печаткою, яка погоджена відділом містобудування та архітектури;
 - фото зовнішнього вигляду ТС.
- (37) Пунктом 2.3 розділу II Порядку визначений вичерпний перелік документів, які необхідно надати замовнику для визначення відповідності його намірів щодо місця розташування ТС містобудівній документації, будівельним нормам та не передбачає надання фото зовнішнього вигляду ТС та погодження відділом містобудування та архітектури схеми розміщення ТС.
- (38) За результатами розгляду зазначеної вище заяви відділом архітектури і містобудування виконавчого комітету Самбірської міської ради (далі - Виконком) готується проєкт рішення Виконкому «Про надання дозволу на тимчасове користування окремими елементами благоустрою», який виноситься на розгляд Виконкому.
- (39) Зазначеними рішеннями замовнику надається дозвіл на тимчасове користування окремими елементами благоустрою (далі – Дозвіл) та зазначається, що замовник зобов'язаний протягом 10 робочих днів після отримання цього рішення укласти з Самбірською міською радою договір тимчасового користування окремими елементами благоустрою для розміщення тимчасових споруд для провадження

підприємницької діяльності (далі - Договір тимчасового користування) відповідно до Положення про надання в тимчасове користування окремих елементів благоустрою комунальної власності Самбірської міської територіальної громади, затвердженого рішенням Самбірської міської ради від 21.12.2021 № 4.

- (40) Послуга з оформлення паспорту прив'язки надається відділом містобудування та архітектури Виконкому через Центр надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП).
- (41) Згідно з інформаційною карткою послуги «Оформлення паспорту прив'язки тимчасових споруд», затвердженої відділом містобудування та архітектури Виконкому, замовник для оформлення паспорта прив'язки ТС подає пакет документів відповідно до пункту 2.6 розділу II Порядку.
- (42) Однак, за результатами аналізу наданих Самбірською міською радою матеріалів встановлено, що дати укладення Договорів тимчасового користування перебувають в часових межах раніше, ніж подані до ЦНАПу заяви на отримання паспорта прив'язки ТС, а термін дії паспортів прив'язки ТС встановлюється на підставі терміну дії Дозволу.
- (43) Таким чином, Дозвіл у вигляді рішення Виконкому є підставою для оформлення паспорту прив'язки ТС, що суперечить пункту 2.13 розділу II Порядку, яким передбачено, що при оформленні паспорту прив'язки ТС забороняється вимагати від замовника додаткові документи та отримувати погодження, не передбачені законом та Порядком.
- (44) Зазначене може мати негативний вплив на конкуренцію на відповідних ринках продажу товарів, надання послуг і виконання робіт у ТС, оскільки може призводити до виникнення в суб'єктів господарювання додаткових затрат часу (на виготовлення додаткових документів, отримання непередбачених законодавством погоджень), матеріальних затрат (внесення плати за тимчасове користування окремими елементами благоустрою ще до отримання паспорту прив'язки ТС), які могли би бути використані ними для підвищення власної конкурентоспроможності.
- (45) Прийняття Виконкомом рішень про надання Дозволу, який є підставою для отримання паспорту прив'язки ТС, вимагання від замовника додаткових документів (фото зовнішнього вигляду ТС) та вимога погодження схеми розміщення ТС відділом містобудування та архітектури, можуть мати наслідком обмеження конкуренції між суб'єктами господарювання на відповідному ринку, зниження їх конкурентоспроможності та настання негативних наслідків для ринкових позицій тих суб'єктів господарювання, які виявили бажання користуватися ТС для провадження підприємницької діяльності, оскільки Самбірська міська рада встановила такі вимоги при встановленні ТС, виконання яких створюватиме для суб'єктів господарювання додаткові адміністративні та економічні бар'єри для входження на відповідний ринок.

3. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (46) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.
- (47) Частина друга статті 4 цього ж Закону визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

- (48) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що регулюють відносини у сфері господарювання та ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (49) Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення умов без впливу зовнішніх чинників, одним з яких є вплив державних органів. За таких умов забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (50) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (51) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.
- (52) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (53) Таким чином, дії Самбірської міської ради, які полягають у прийнятті Виконкомом рішень про надання Дозволу, який є підставою для отримання паспорту прив'язки ТС, вимагання від замовника додаткових документів (фото зовнішнього вигляду ТС) та вимога погодження схеми розміщення ТС відділом містобудування та архітектури, що суперечить чинному законодавству, містять ознаки порушення, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах на території Самбірської територіальної громади.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року № 32-р, та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за № 291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Самбірській міській раді (ідентифікаційний код юридичної особи - *«Інформація, доступ до якої обмежено»*), місцезнаходження: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*) припинити дії, які полягають у прийнятті рішень виконавчого комітету Самбірської міської ради «Про надання Дозволу тимчасового користування окремими елементами благоустрою для розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», вимагання

від замовника додаткових документів (фото зовнішнього вигляду ТС) та вимога погодження схеми розміщення ТС відділом містобудування та архітектури Виконкому, що містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Відділення у 2-х місячний строк з дня отримання рекомендацій.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ